

Edyta Pietrzak <https://orcid.org/0000-0003-1878-7545>

Politechnika Łódzka

Joanna Sośnicka (red.), *Inżynier z duszą humanisty*

Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź 2017

Książka *Inżynier z duszą humanisty. Miejsce i rola problematyki humanistycznej w dyskursie politechnicznym* zredagowana przez Joannę Sośnicką podejmuje temat niezwykle aktualny, ważny, aczkolwiek wciąż niedoceniany na tyle, na ile zasługuje, a mianowicie miejsce nauk humanistycznych i społecznych w badaniach z zakresu nauk technicznych oraz procesie kształcenia politechnicznego.

Technologie nie istnieją wszak w próżni, ale tworzone są przez człowieka i człowiekowi mają służyć. Ludzie wchodzą więc z nimi w interakcje i odczuwają na sobie oraz w społeczeństwie konsekwencje ich działania. Implementacja technologii, a także ich dysymilacja nie jest możliwa bez uwzględnienia kontekstu ludzkiego i społecznego. Ponadto, by zrozumieć dzisiejszy świat, oparty na złożoności i transdyscyplinarności trzeba czerpać w wielości możliwości, jakie daje współczesna nauka, a tym samym rozwijać w dzisiejszych studentach, a przyszłej inteligencji podejście intersekcjonalne. I takie jest właśnie podejście redaktorki oraz autorów poszczególnych zawartych w tomie tekstów. Dlatego gratuluję dostrzeżenia i podjęcia w badaniach tematu istotnego i wymagającego konsekwentnego namysłu.

Praca liczy 390 stron, jej struktura oparta jest na wstępie i trzech rozdziałach. We wstępie pomysłodawczyni tomu i jego redaktorka przedstawia główną ideę przygotowania publikacji i odwołuje się do będącego inspiracją dla redaktorki dzieła prof. Marii Stolarskiej *Technik z duszą humanisty*, która podejmowała podobne zagadnienia przed dwudziestu laty. Wprowadzenie to poparte jest zresztą wspomnianym artykułem przedrukowanym z „Forum Akademickiego”, nr 11(1999).

Rozdział pierwszy przedłożonej do recenzji książki zatytułowany *Technika a humanistyka* zawiera pięć artykułów podejmujących zagadnienia ogólne i wprowadzające

w temat. Otwiera go artykuł Józefa Lubacza polemizujący przekornie z tytułem całej publikacji. Następne teksty: Andrzeja Kiepasa, Romana Batko, Grzegorza Ostasza i Romana Morawskiego podejmują problem relacji humanistyki z techniką, w tym na przykład problem tworzenia laboratoriów technohumanistyki i potrzeby łączenia dyscyplin pozornie uznawanych za odległe.

Rozdział drugi zatytułowany *Humanistyczne aspekty inżynierii* składa się z sześciu artykułów. Podejmuje zagadnienia związane z etycznym wymiarem zawodu inżyniera w tekstach Ryszarda Tadeusiewicza i Marka Sikory, profesjonalizmie zawodowym w tekście Ewy Hoppe czy programowania procesu kształcenia Wojciecha Gasparskiego, bardzo istotnego zagadnienia odpowiedzialności, a także opisanego przez Ewę Hyży miejsca płci w badaniach i edukacji technicznej.

Rozdział trzeci, noszący tytuł *Humanistyka w edukacji i nauce*, złożony jest z ośmiu tekstów podejmujących zagadnienia edukacji humanistycznej na studiach technicznych oraz przedstawiających dobre praktyki w tej dziedzinie, jak na przykład w tekście Marii Kalczyńskiej z Politechniki Opolskiej. Podejmuje też kwestie kreatywności opisaną przez Halinę Rarot, edukacji globalnej podjętej przez Helenę Ciążełę i Pawła Bernata, jak również sztucznej inteligencji w artykule Krystyny Górniak-Kocikowskiej. Zadaje pytanie „dokąd zmierzamy”, jak w tekście Andrzeja Kraśniewskiego czy odwołuje się do zadań, jakie powinna podejmować uczelnia wyższa w procesie kształcenia humanistycznego oraz profilu absolwenta w tekście Ewy Chmieleckiej.

Całość pracy, mimo interdyscyplinarnych korzeni autorów poszczególnych podrozdziałów, związana jest wspólną ideą oraz wyraźnym poparciem autorów dla jej istotności. Dlatego książka, choć różnorodna dyscyplinarnie, jest bardzo spójna. Ma na to wpływ także dobór zaproszonych do publikacji autorów, będących specjalistami w swoich dziedzinach, a jednocześnie mających doświadczenie w zakresie kształcenia humanistycznego oferowanego na kierunkach niehumanistycznych.

Recenzowana praca jest cenną propozycją podjęcia tematu relacji nauk humanistycznych i technicznych nie tylko dla przedstawicieli tych nauk, ale również dla szerokiego grona czytelników zainteresowanych kondycją współczesnej edukacji. Mam nadzieję, że stanie się zaczątkiem dyskusji gremiów naukowych i być może stworzy wokół tej dyskusji środowisko specjalistów.